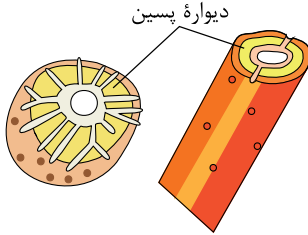

پاسخنامه تشریحی

۱ ۲ ۳ ۴ ۱

یاخته‌های کوتاه بافت اسکلرانشیم، اسکلوئید و یاخته‌های بلند این بافت، فیبر نام دارند. مطابق با شکل مقابل، در دیواره فیبر فرورفتگی‌های مجرمانند منشعب و غیرمنشعب دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در یک بافت مرده گیاهی، تنها بخش باقی‌مانده از یاخته‌ها دیواره یاخته‌ای است و فضای درونی یاخته‌ها خالی است. یاخته‌ها بافت اسکلرانشیم مرده‌اند.

(۲) لیگنین در دیواره یاخته‌های آوند چوبی به اشکال متفاوتی رسوب می‌کند.

(۳) یاخته‌های بافت کلانشیم فاقد دیواره پسین هستند اما دیواره نخستین ضخیم دارند. به همین علت کلانشیم‌ها ضمن ایجاد استحکام، سبب انعطاف‌پذیری اندام می‌شوند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۲

طبق متن کتاب، گیاهان علفی به کمک تورژانس استوار می‌مانند. در این گیاهان همه یاخته‌های زنده سامانه پوششی (روپوست) و زمینه‌ای دارای هسته‌اند و بنابراین پروتوپلاست آنها از سه بخش متمایز شامل هسته، سیتوپلاسم و غشا تشکیل شده است. دقت کنید که در سامانه آوندی، آوندهای آبکش زنده‌اند اما هسته ندارند. در سامانه بافت پوششی جوان (روپوست)، تنها یاخته‌های نگهبان روزنه توانایی فتوسنتز کردن داشته و در درون خود کلروپلاست را جای می‌دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): در گیاهان علفی فقط سامانه بافت پوششی (روپوست) است که همه یاخته‌های آن زنده‌اند. گروهی از یاخته‌های این سامانه مستقیماً حاصل تقسیم مریستم نیستند؛ بلکه از تمایز نوعی یاخته روپوستی حاصل شده‌اند.

گزینه (۲): بر اساس متن کتاب درسی درمی‌یابیم که تنوع یاخته‌های سامانه آوندی از سایرین بیشتر است. اصلی‌ترین یاخته‌های این بافت‌ها، یاخته‌هایی‌اند که آوندها (یاخته‌های تراکئید، عنصر آوندی و یاخته‌های سازنده آوند آبکشی) را می‌سازند. دقت داشته باشید که تمامی این یاخته‌ها فاقد هسته هستند و امکان فعالیت توالی افزایشدهنده در هیچ‌یک از آنها وجود ندارد. در این بافت‌ها علاوه بر آوندها، یاخته‌های دیگری مانند یاخته‌های پارانشیمی و فیبر نیز وجود دارد.

گزینه (۳): یاخته‌ها با دیواره لیگنینی در سامانه زمینه‌ای و آوندی یافت می‌شوند. سامانه زمینه‌ای به جابه‌جایی شیره گیاه نمی‌پردازد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳

به‌طور کلی در گیاهان، یاخته‌های مرده نظیر فیبرها و اسکلوئیدها، تراکئیدها و عناصر آوندی، یاخته‌های بالغ آبکشی و یاخته‌های مرده بافت چوب‌پنبه‌ای، فاقد هسته هستند. نکته مهم این گزینه، آن است که دقت کنید گیاهان تک‌لپه‌ای فاقد مریستم‌های پسین بوده و تشکیل پیراپوست در این دسته از گیاهان اصلاً رخ نمی‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): یاخته‌های مریستمی و پارانشیمی می‌توانند توانایی تقسیم داشته باشند. در درون یاخته‌های پارانشیمی ممکن است واکوئل بزرگی به‌منظور ذخیره مواد دیده شود.

گزینه (۲): یاخته‌های کلانشیمی، فیبرها، اسکلوئیدها و آوندهای چوبی در استحکام اندام‌های گیاهی شرکت می‌کنند. از بین این یاخته‌ها کلانشیم فاقد دیواره پسین است.

گزینه (۳): یاخته‌های پارانشیمی و یاخته‌های سازنده آوند آبکشی، دیواره نخستین نازک دارند. یاخته‌های سازنده آوند آبکشی متعلق به سامانه بافت آوندی هستند.

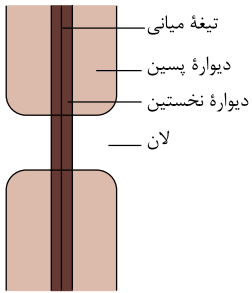
۱ ۲ ۳ ۴ ۴

اسکلوئیدها یاخته‌هایی از بافت اسکلرانشیمی با دیواره‌ای متشکل از سه بخش تیغه میانی، دیواره نخستین و دیواره پسین هستند. تیغه میانی در ابتدای تولید شدن در تماس با غشای یاخته‌ای و انواع پروتئین‌های آن قرار می‌گیرد. سپس با تشکیل دیواره نخستین در این یاخته، تیغه میانی از غشا جدا شده و فاصله گرفته و دیواره نخستین در تماس با آن قرار می‌گیرد. سپس برای دیواره پسین نیز چنین اتفاقی رخ می‌دهد و در نهایت با چوبی شدن این دیواره، مرگ یاخته رخ می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه (۱): دیواره نخستین و دیواره پسین بعد از اتمام تقسیم سیتوپلاسم (تشکیل تیغه میانی) تشکیل می‌شوند.
- گزینه (۲): دیواره نخستین و دیواره پسین واجد رشته‌های سلولزی در ساختار خود هستند.
- گزینه (۳): طبق شکل دیده می‌شود که تیغه میانی و دیواره نخستین در مناطق نازک‌شده دیواره یاخته‌ای (لان) وجود دارند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

فقط مورد «الف» درست است.

گیاهان تک‌لپه دارای رگبرگ موازی و گیاهان دولپه، رگبرگ منشعب دارند.

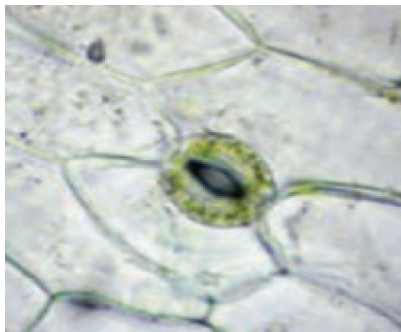
بررسی همه موارد:

الف) در ساقه گیاهان تک‌لپه، بخشی به نام پوست مرز مشخصی ندارد، ولی با توجه به موارد دیگر ظاهراً فقط این گزینه درسته!

ب) در دانه گیاهان تک‌لپه، فقط یک لپه وجود دارد.

ج) گیاهان تک‌لپه در ساقه دستجات آوندی بیشتری نسبت به گیاهان دولپه دارند. در این گیاهان دستجات آوندی به‌طور پراکنده قرار دارند.

د) در ریشه بعضی از گیاهان، نوار کاسپاری علاوه بر دیواره‌های جانبی یاخته‌های درون پوست، دیواره پستی را نیز می‌پوشاند و انتقال مواد از این یاخته‌ها را غیرممکن می‌کند. در برش عرضی و زیر میکروسکوپ نوری این یاخته‌ها ظاهر نعلی یا U شکل دارند. طبق شکل زیر، یاخته‌های نعلی فقط در گیاهان تک‌لپه وجود دارند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۶

۶) در سامانه بافتی زمینه‌ای و سامانه بافتی آوندی یاخته‌هایی با دیواره ضخیم وجود دارد (یاخته‌های فیبری در سامانه بافت زمینه‌ای و همین‌طور در اطراف یاخته‌های آوند چوبی) در این سامانه، یاخته‌های پارانشیمی وجود دارد که دارای دیواره نازک و انعطاف‌پذیر هستند. گزینه «۲»: سامانه بافت زمینه‌ای، فضای بین روپوست و بافت آوندی را پر می‌کند.

گزینه «۳»: در سامانه بافت آوندی، یاخته‌های پارانشیمی وجود دارد که فاقد کلروپلاست است و در نتیجه، توانایی انجام عمل فتوسنتز را ندارد.

گزینه «۴»: در پوست ساقه گیاه علفی، پارانشیم‌های کلروفیل دار وجود دارد که از انتشار آب ممانعت به عمل نمی‌آورد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۷

بخش ۲ (دیواره نخستین) و بخش ۳ (تیغه میانی) محتویات ریزکیسه‌ای (وزیکولی) را دریافت کرده است.

گزینه ۱: رشته‌های سلولزی به‌طور عمده در بخش ۱ (دیواره پسین) و بخش ۲ (دیواره نخستین) وجود دارند که از مونوساکاریدهای شش‌کربنی گلوکز تشکیل شده‌اند.

گزینه ۳: وزیکول، دوغشایی نیست.

گزینه ۴: بخش ۲ (دیواره نخستین) و بخش ۳ (تیغه میانی)، هردو دارای پکتین هستند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۸

۸) ریشه‌های فرعی فراوان بر روی ریشه قطور، منظور ریشه راست است که در گیاهان دولپه دیده می‌شود، با توجه به شکل فعالیت گفتار ۳ فصل ۶ دهم، پوست ریشه، گیاهان دولپه کاملاً مشخص است.

گزینه ۲: در گیاهان دولپه، یاخته‌های حاوی چوب‌پنبه (درون پوست) در مجاورت لایه ریشه‌زای ریشه قرار دارند. پوست ریشه در دولپه‌ای‌ها نازک نیست.

گزینه ۳: در گیاهان تک‌لپه دسته آوندهای چوبی و آبکش ساقه، بر روی دایره‌های هم‌مرکز قرار دارند و آوندهای چوبی در مرکز ریشه قرار ندارند.

گزینه ۴: در گیاهان دولپه دسته آوندهای چوبی و آبکش ساقه، بر روی یک دایره قرار دارند، یاخته‌های آوند چوبی با دیواره پسین در مرکز ریشه این گیاهان وجود دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۹

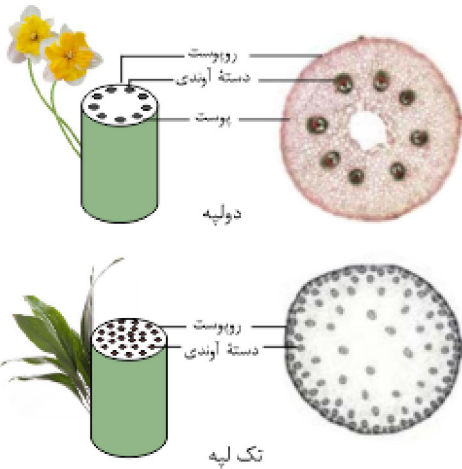
۹) شکل سؤال برش عرضی ساقه یک گیاه دولپه را نشان می‌دهد. (نادرستی گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، پیراپوست در اندام‌های مسن جانشین رو پوست می‌شود. پیراپوست به علت داشتن یاخته‌های چوب‌پنبه‌ای شده، نسبت به گازها نیز نفوذناپذیر است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰

۱۰) سلول‌های کلانشیم دارای دیواره نخستین هستند که در برخی مناطق ضخیم‌اند (غیریکنواخت) و توانایی رشد خود را حفظ کرده‌اند و قادر به ترشح پوستک نمی‌باشند و فاقد دیواره دومین می‌باشند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱

۱۱) با توجه به شکل زیر، در مرکز ساقه دولپه‌ای‌ها، آوندی وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) استوانه آوندی، استوانه‌ای است که بافت‌های آوندی در آن قرار دارند و مرز بین این استوانه و پوست در ساقه گیاهان دولپه‌ای مشخص است؛ ولی در ساقه گیاهان تک‌لپه‌ای مشخص نیست.

گزینه ۲) همان‌طور که در شکل مشخص است، دسته‌های آوندی روی دایره‌ای متحدالمرکز قرار دارند نه دوایر متحدالمرکز.

گزینه ۳) در ساقه تک‌لپه‌ای‌ها، تعداد دسته‌های آوندی در سمت خارج بیش از سمت داخل است.

۱۲) ۱- سلول‌های روپوستی ۲- ساقه جوان، ۳- برگ، ۴- میوه و بخش‌های گل (مانند کاسبرگ و گلبرگ)، ماده‌ای لیپیدی ترشح می‌کنند که پوستک یا کوتیکول نام دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) پوستک از لایه روپوست ترشح می‌شود. نه از لایه زیر آن.

۳) پوستک ساختار سلولی ندارد و فقط شامل پلی‌مری از اسیدهای چرب طویل می‌باشد.

۴) همان‌طور که در بالا اشاره شد، در پوستک، سلول از جمله سلول نگهبان و کرک (که نوعی سلول تمایز یافته‌ی روپوستی هستند) وجود ندارد.

۱۳) ۱- سلول‌های سازنده تار کشنده، با جذب مداوم آب در پیوستگی رسیدن شیره خام (آب و مواد معدنی) به آوندهای چوبی تاثیرگذار می‌باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۲ و ۳، سلول‌های بنیادی در مجاورت سلول‌های مرده کلاهدک می‌باشند و روی آن‌ها سلول‌های مریستمی قرار دارند. سلول‌های سازنده تار کشنده که از نوع روپوست می‌باشند، بالاتر از نوک ریشه و کمی بالاتر از سلول‌های بنیادی قرار دارند.

گزینه ۴: سلول تمایز یافته روپوستی می‌تواند در ریشه و یا در اندام‌های هوایی (ساقه و برگ) باشد. فقط در اندام‌های هوایی، توسط پلی‌مری از اسیدهای چرب (کوتیکول) پوشیده شده است و فقط در ریشه، در تداوم جریان شیره خام آوند چوبی نقش خواهد داشت.

۱۴) دیواره سلولی با بزرگ شدن واکوئول کمی کشیده می‌شود البته دیواره پسمین سفت و سخت است و کش نمی‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱- اگر پلاسمولیز طولانی مدت باشد، پژمردگی حتی با آبیاری فراوان نیز رفع نمی‌شود.

گزینه ۲- تغییر ترکیب واکوئول‌ها، از بافتی به بافت دیگر است.

گزینه ۳- دیواره یاخته‌ای به هیچ عنوان طی تورژسانس پاره نمی‌شود.

۱۵) ۱- درون استوانه آوندی ریشه گیاهان تک‌لپه، بافت آوندی و مغز ریشه قرار دارد. بافت آوندی دارای یاخته‌های آوند چوبی، آوند آبکش، فیبرها و یاخته‌های نرم‌آکنه‌ای و یاخته‌های همراه است. همچنین مغز ریشه گیاهان تک‌لپه نیز از یاخته‌های نرم‌آکنه‌ای تشکیل می‌شود. از آنجاکه در گیاهان تک‌لپه، مریستم پسمین (کامبیوم) وجود ندارد، همه یاخته‌های سامانه‌های بافتی آوندی و زمینه‌ای موجود در ریشه، از تقسیم یاخته‌های مریستم نخستین نزدیک به انتهای ریشه ایجاد می‌شوند.

بررسی سایر موارد:

مورد «۱»: یاخته‌های آوند چوبی، آبکش و فیبرها فاقد هسته و مولکول‌های دناى خطی هستند، اما یاخته‌های نرم‌آکنه‌ای دارای هسته بوده و مولکول‌های دناى خطی و حلقوی دارند.

مورد «۲»: فیبرها در ترابری شیره خام و پرورده نقش ندارند.

مورد «۳»: یاخته‌های نرم‌آکنه‌ای و آوند آبکش فاقد دیواره پسمین چوبی شده هستند.

۱۶) ۱- کاروتنوئیدها در صورت قرار گرفتن در سبزدیسه‌ها، تأثیر کمی بر رنگ گیاه می‌گذارد. در ضمن کاروتنوئیدها و آنتوسیانین‌ها هر دو می‌توانند رنگ اندام‌هایی از برخی گیاهان را به خود اختصاص دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

تک‌دهم تجربی ۲۵ اسفند ۱۴۰۲ - دخترچه ۱

گزینه ۱- گلوتن در بعضی انسان‌ها نقش بیماری زایی دارد.

گزینه ۳- آلکالوئیدها در درمان سرطان مؤثراند.

گزینه ۴- بیشتر یاخته‌های با دیواره پسین، مرده‌اند و رنگیزه ندارند.

۱۷) ۱ ← سبز دیسه / ۲ ← هسته / ۳ ← واکوئل / ۴ ← غشای واکوئل / ۵ ← سیتوپلاسم / ۶ ← دیواره و غشای سلولی.

شماره ۴ غشای واکوئل را نشان می‌دهد که غشای واکوئل نیز همانند غشای سلولی می‌تواند عبور آب را از خود تنظیم کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هسته محل ذخیره اطلاعات ژنتیکی (DNA) می‌باشد و ژن‌های مربوط به رشد نیز در DNA نهفته شده و با دستور و تنظیم هسته سلول، رشد صورت می‌گیرد.

گزینه ۲: کلروپلاست در فتوسنتز یا همان تبدیل مواد معدنی به آلی نقش دارد.

گزینه ۳: سیتوپلاسم مواد رنگی را در خود ذخیره نمی‌کند، بلکه واکوئل‌ها و یا پلاست‌ها این کار را انجام می‌دهند.

۱۸) ۱ ← یاخته‌های رو پوستی به صورت فشرده وجود دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱- حفره‌های هوایی بین یاخته‌های پارانشیم ساخته می‌شود.

گزینه ۳- ریشه دولپه‌ای‌ها در مرکز خود بافت فتوسنتزی ندارد.

گزینه ۴- قطورترین یاخته آوند چوبی در مرکز ریشه تک‌لپه مشاهده نمی‌شود.

۱۹) ۱ ← سلول‌ها در ظرف آب معمولی به حالت پلاسمولیز درمی‌آیند. از آنجا که میزان پلاسمولیز در آب معمولی کم است، در نتیجه وزن

بافت به مقدار بسیار کمی کاهش می‌یابد.

سلول در ظرف آب مقطر دچار تورژسانس شده در نتیجه آب به سلول وارد می‌شود پس وزن بافت نسبت به حالت اولیه افزایش می‌یابد.

سلول در ظرف حاوی محلول نمکی دچار پلاسمولیز شدید شده در نتیجه وزن آن خیلی کم می‌شود.

۲۰) ۱ ← شکل، مربوط به ریشه گیاه دولپه‌ای است. موارد مشخص شده در شکل عبارت‌اند از:

A: چوب نخستین / B: آبکش نخستین / C: کامبیوم (بن‌لاد) آوندساز است.

در آوند آبکش، یاخته‌های آبکشی، فاقد هسته و لیگنین هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مقدار بافت آوند چوبی‌ای که بن‌لاد آوندساز می‌سازد، به مراتب بیش‌تر از بافت آوند آبکشی است.

گزینه ۲: در ساقه گیاه دولپه‌ای، دستجات آوندی منظم و روی یک حلقه قرار دارند.

گزینه ۴: در اثر فعالیت کامبیوم آوندساز، چوب نخستین (A) به مرکز ریشه نزدیک‌تر و آبکش نخستین (B) از مرکز ریشه دورتر می‌شود.

پاسخنامه تشریحی

ابتدا با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی، کار کل و سپس رابطه توان را نوشته و در نهایت رابطه بین تندی و زمان را می‌یابیم: (۲۱) ۱ ۲ ۳ ۴

$$W_t = K_v - K_1 \Rightarrow W_t = \frac{1}{2}mv^2$$

$$P = \frac{W}{\Delta t} = \frac{\frac{1}{2}mv^2}{t} \Rightarrow v^2 = \frac{2Pt}{m} \Rightarrow v = \sqrt{\frac{2Pt}{m}}$$

بنابراین تندی با جذر زمان متناسب است.

کار نیروی اصطکاک برابر با تغییرات انرژی مکانیکی جسم است. بنابراین: (۲۲) ۱ ۲ ۳ ۴

$$W_f = E_B - E_A \Rightarrow W_f = (K_B + U_B) - (K_A + U_A)$$

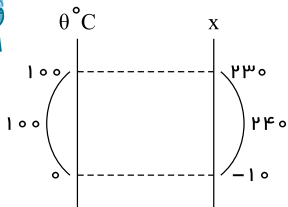
$$\xrightarrow{K_B=0} W_f = (U_B - U_A) - \frac{1}{2}mv_A^2 = -W_{AB} - \frac{1}{2}mv_A^2 \Rightarrow W_f = -52 - \frac{1}{2} \times 4 \times 8^2 \Rightarrow W_f = -180J$$

از طرفی با توجه به تعریف کار نیروی ثابت، می‌توان نوشت:

$$W_f = \bar{f} d \cos 180^\circ \Rightarrow -180 = \bar{f} \times 12 \times (-1) \Rightarrow \bar{f} = 15N$$

(۲۳) ۱ ۲ ۳ ۴

در ابتدا باید تغییر دمای ۶۰ درجه‌ای این دماسنج را بر حسب درجه سلسیوس به دست بیاوریم:

$$\frac{100 - 0}{\Delta\theta} = \frac{230 - (-10)}{\Delta x} \Rightarrow \frac{100}{\Delta\theta} = \frac{240}{\Delta x} \Rightarrow \Delta\theta = \frac{10}{24}\Delta x$$

$$\Delta x = 60 \Rightarrow \Delta\theta = \frac{10}{24} \times 60 = 25^\circ C$$

$$\frac{\Delta L}{L_1} \times 100 = \frac{\alpha L_1 \Delta T}{L_1} \times 100 = 10^{-4} \times 25 \times 100 = 0,25$$

ابتدا ضریب انبساط سطحی فلز (۲α) را از روی ضریب انبساط حجمی فلز محاسبه می‌نماییم. (۲۴) ۱ ۲ ۳ ۴

$$\text{ضریب انبساط حجمی } \beta = 3\alpha \Rightarrow \alpha = \frac{\beta}{3} \Rightarrow 2\alpha = \frac{2\beta}{3}$$

$$\Rightarrow 2\alpha = \frac{2}{3} \times 1,5 \times 10^{-5} = 10^{-5} \frac{1}{^\circ C}$$

$$\Delta A = A_1 2\alpha \Delta\theta \Rightarrow \Delta A = 10^{-5} \times (2 \times 2,5) \times (425 - 25) = 2 \times 10^{-2} m^2 = 200 cm^2$$

(۲۵) ۱ ۲ ۳ ۴

$$P = \frac{\frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)}{\Delta t}$$

با فرض ثابت بودن توان اتومبیل در حالات مختلف، با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی (برای تعیین کار کل) داریم:

$$\frac{\frac{1}{2}m(40^2 - 30^2)}{v} = \frac{\frac{1}{2}m(60^2 - 50^2)}{\Delta t} \rightarrow \frac{1600 - 900}{v} = \frac{3600 - 2500}{\Delta t} \rightarrow \Delta t = \frac{v \times 1100}{700} = 11s$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۶

برای تعیین کار نیروی اصطکاک باید طول مسیر AB را محاسبه کنیم. بنابراین داریم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۷

$$AB \text{ طول کمان} = R\theta = 6 \times \frac{\pi}{6} = \pi (m)$$

$$W_{fk} = -f_k d = -4 \times \pi = -12J$$

$$W_{mg} + W_{fk} = \Delta K \rightarrow mgh + W_{fk} = \frac{1}{2}m(v_C^2 - v_A^2)$$

$$2 \times 10 \times 6 - 12 = v_C^2 - 16 \rightarrow v_C = \sqrt{124} = 2\sqrt{31}$$

در حرکت با سرعت ثابت داریم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۸

$$P = \frac{W}{t} = \frac{F \cdot d}{t} = \frac{F \cdot v \cdot t}{t} \rightarrow P = F \cdot v \rightarrow P = (500) \times (20) \rightarrow P = 10000 (W) \rightarrow P = 10 (kW)$$

اگر وزنه را با سرعت ثابتی بکشیم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۹

$$K = \text{ثابت} \Rightarrow \Delta K = 0$$

$$W_t = 0$$

$$W_{mg} = -mgh$$

$$W_F = F_x d \cos 0^\circ$$

$$W_{fk} = f_k d \cos 180^\circ$$

$$\frac{h}{d} = \sin 30^\circ = \frac{1}{2}$$

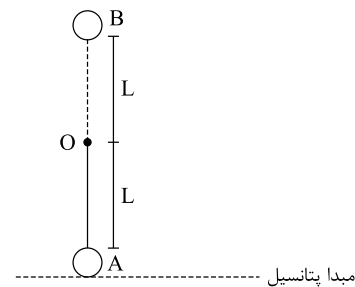
$$\Rightarrow d = 2h$$

$$\rightarrow 14 \times 2h - f_k \times 2h - 2 \times 10 \times h = 0 \rightarrow 28 - 2f_k - 20 = 0 \rightarrow f_k = 4N$$

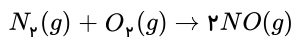
زمانی آونگ بیشترین انرژی پتانسیل گرانشی را خواهد داشت که در نقطه B یعنی در ارتفاع $2L$ از نقطه A قرار گیرد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۳۰

$$E_A = E_B \rightarrow U_A + K_A = U_B + K_B \xrightarrow{U_A=0, K_B=0} \frac{1}{2}mv_A^2 = mgh_B \xrightarrow{h_B=2L} \frac{1}{2}v_A^2 = g \times 2L$$

$$\rightarrow v_A^2 = 4gL \rightarrow v = \sqrt{4gL} = \sqrt{4 \times 10 \times 2} = \sqrt{80} = 4\sqrt{5} \frac{m}{s}$$

مبدأ پتانسیل ۱ ۲ ۳ ۴ ۳۱ قسمت اول:

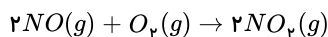

هر مول N_2 (معادل ۲۸ گرم) با یک مول O_2 (معادل ۳۲ گرم) به طور کامل واکنش می‌دهد. بنابراین به ازای تولید ۲ مول گاز NO ، اختلاف جرم واکنش دهنده‌ها برابر $4 = 32 - 28$ گرم است.

$4g$ (اختلاف جرم واکنش دهنده‌ها) $\sim 2 \text{ mol } NO$

$$\Rightarrow \frac{xg}{4} = \frac{xgNO}{2 \times 30} \Rightarrow x = \frac{2 \times 30}{4 \times 8} = \frac{15}{8} = 1,875gNO$$

قسمت دوم:

$$2NO \sim 2NO_2 \Rightarrow \frac{\frac{15}{8}gNO}{2 \times \frac{30}{8}} = \frac{xLNO_2}{2 \times 22,4} \Rightarrow x = \frac{22,4 \times 2}{32} = \frac{5,6 \times 2}{8} = 0,7 \times 2 = 1,4LNO_2$$

کاهش جرم مواد جامد مربوط به جرم گازهای تولید شده است، پس باید مجموع جرم گازهای O_2 و N_2 را محاسبه کنیم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۳۲

$$gO_2 : 2,8LO_2 \times \frac{1 \text{ mol } O_2}{22,4LO_2} \times \frac{32gO_2}{1 \text{ mol } O_2} = 4gO_2$$

$$gN_p : 2,8LO_p \times \frac{1molO_p}{22,4LO_p} \times \frac{2molN_p}{5molO_p} \times \frac{28gN_p}{1molN_p} = 1,4gN_p$$

میزان کاهش جرم = $1,4 + 4 = 5,4g$

فقط فرمول و نام باریم سولفات و آهن (III) هیدروکسید به درستی نوشته شده است و با یکدیگر مطابقت دارد. نام یا فرمول صحیح

بقیه ترکیب‌های داده شده به صورت زیر است:

• سدیم سولفید: Na_2S

• روی فلئورید: ZnF_2

• منیزیم نیترات: $Mg(NO_3)_2$

در دمای ثابت، حجم و فشار گازها با هم رابطه وارونه دارند و می‌توان نوشت:

$$P_1 V_1 = P_2 V_2 \Rightarrow 2 \times 15 = P_2 (15 + 25)$$

$$\Rightarrow P_2 = 0,75 atm \Rightarrow 0,75 atm \times \frac{760 mmHg}{1 atm} = 570 mmHg$$

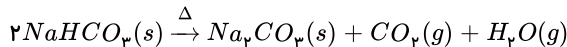
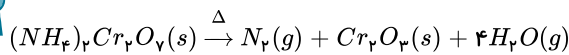
۱ ۲ ۳ ۴ ۳۵

$$V_2 = V_1 + \frac{10}{100} V_1 \Rightarrow V_2 = 1,1 V_1$$

$$T_1 (K) = 57^\circ C + 273 = 330 K$$

$$\frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{V_1}{330} = \frac{1,1 V_1}{T_2} \Rightarrow T_2 = 363 K$$

معادله موازنه شده واکنش‌ها به صورت زیر است:

$$2NaHCO_3 \sim 1 \boxed{1CO_2 + 1H_2O}$$

$$\Rightarrow \frac{25,2g NaHCO_3}{2 \times 84} = \frac{y \text{ gas}}{1(44) + 1(18)} \Rightarrow y = 9,3g \text{ gas}$$

ابتدا مجموع جرم گازهای حاصل از تجزیه $NaHCO_3$ را حساب می‌کنیم:

$$1(NH_4)_2Cr_2O_7 \sim 1 \boxed{1N_2 + 4H_2O}$$

$$\Rightarrow \frac{xg(NH_4)_2Cr_2O_7}{1 \times 252} = \frac{9,3g \text{ gas}}{1(28) + 4(18)} \Rightarrow x = 23,436g(NH_4)_2Cr_2O_7$$

اکنون می‌توان x را به دست آورد:

عبارت‌های سوم و چهارم درست هستند.

بررسی همه عبارت‌ها:

عبارت اول: بزرگ‌ترین چالش هابر، یافتن شرایط بهینه برای انجام واکنش: $N_2(g) + H_2(g) \rightarrow 2NH_3(g)$ بود.

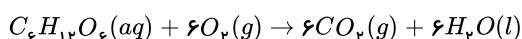
عبارت دوم: در ظرف واکنش، مخلوطی از گازهای N_2 ، H_2 و NH_3 وجود دارد. گاز NH_3 یک گاز چند اتمی است.

عبارت سوم: ترتیب مقایسه نقطه جوش گازهای H_2 ، N_2 و NH_3 در شرایط یکسان، به صورت: $NH_3 > N_2 > H_2$: نقطه جوش، است.

عبارت چهارم: یکی از کاربردهای آمونیاک، استفاده از آن به عنوان کود در کشاورزی است.

عبارت پنجم: با سرد کردن مخلوط واکنش، آمونیاک مایع شده و گازهای هیدروژن و نیتروژن واکنش نداده، به محفظه واکنش بازگردانده می‌شوند.

الف) معادله موازنه شده واکنش به صورت زیر است:

$$C_6H_{12}O_6 \text{ جرم مولی} = 6(12) + 12(1) + 6(16) = 180g \cdot mol^{-1}$$

$$?LCO_2 = 36g C_6H_{12}O_6 \times \frac{1mol C_6H_{12}O_6}{180g C_6H_{12}O_6} \times \frac{6mol CO_2}{1mol C_6H_{12}O_6} \times \frac{22,4L CO_2}{1mol CO_2} = 26,88L CO_2$$

(ب) معادله موازنه شده واکنش به صورت زیر است:

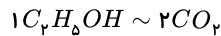
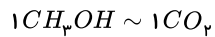

$$NaHCO_3 \text{ جرم مولی} = 23 + 1 + 12 + 3(16) = 84g \cdot mol^{-1}$$

$$CO_2 \text{ جرم مولی} = 12 + 2(16) = 44g \cdot mol^{-1}$$

$$?LCO_2 = 4,2gNaHCO_3 \times \frac{1molNaHCO_3}{84gNaHCO_3} \times \frac{1molCO_2}{2molNaHCO_3} \times \frac{44gCO_2}{1molCO_2} \times \frac{1LCO_2}{1,1gCO_2} = 1LCO_2$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۹

اگر شمار مول‌های متانول و اتانول را به ترتیب برابر x و y مول در نظر بگیریم؛ می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} x \text{ mol } CH_3OH \sim x \text{ mol } CO_2 \\ y \text{ mol } C_2H_5OH \sim 2y \text{ mol } CO_2 \end{cases} \Rightarrow \frac{CO_2 \text{ حاصل از سوختن متانول}}{CO_2 \text{ حاصل از سوختن اتانول}} = \frac{x}{2y} = 0,4 \Rightarrow x = 0,8y(*)$$

از طرفی مجموع شمار مول‌های متانول و اتانول برابر ۱,۸ مول است:

$$x + y = 1,8 \xrightarrow{(*)} \begin{cases} x = 0,8 \text{ mol } CH_3OH \\ y = 1 \text{ mol } C_2H_5OH \end{cases}$$

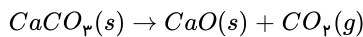
قسمت اول:

$$\%m_{(CH_3OH)} = \frac{0,8(32)}{0,8(32) + 1(46)} \times 100 \simeq \%35,7$$

قسمت دوم: آب در شرایط STP به صورت مایع است؛ پس فقط CO_2 در ظرف واکنش وجود خواهد داشت:

$$V_{(gas)} = \underbrace{(x + 2y)}_{2,8} \text{ mol } CO_2 \times \frac{22,4L \text{ gas}}{1 \text{ mol gas}} = 67,72L \text{ gas}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۰

$$?gCaO = 7,92gCO_2 \times \frac{1molCO_2}{44gCO_2} \times \frac{1molCaO}{1molCO_2} \times \frac{56gCaO}{1molCaO} = 10,08g \text{ CaO (تولیدشده (CaO) جامد)}$$

$$?gCaCO_3 = 7,92gCO_2 \times \frac{1molCO_2}{44gCO_2} \times \frac{1molCaCO_3}{1molCO_2} \times \frac{100gCaCO_3}{1molCaCO_3} = 18g \text{ CaCO}_3 \text{ (جرم مصرفی)}$$

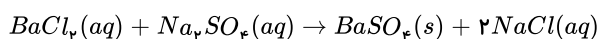
$$\text{جرم } CaCO_3 \text{ باقیمانده} = 40 - 18 = 22g$$

$$\text{تفاوت جرم مواد جامد} = 22 - 10,08 = 11,92g$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۱ بررسی همه گزینه‌ها:

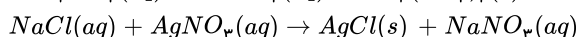
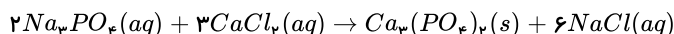
گزینه «۱»: برای استخراج فلز منیزیم از آب دریا ابتدا $Mg^{2+}(aq)$ به رسوب $Mg(OH)_2(s)$ تبدیل می‌شود.

گزینه «۲»:

رسوب تولیدشده، $BaSO_4$ است که یک ترکیب یونی چندتایی محسوب می‌شود.

گزینه «۳»:

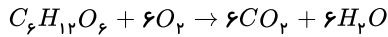

رسوب سفیدرنگ

گزینه «۴»: تغییر مزه آب آشامیدنی بیشتر به دلیل حل شدن مقادیر زیادی از یون‌ها در آب است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۲

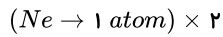
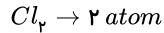

$$?L O_2 = 45g \text{ گلوکز} \times \frac{1 \text{ mol گلوکز}}{180g \text{ گلوکز}} \times \frac{6 \text{ mol } O_2}{1 \text{ mol گلوکز}} \times \frac{24L O_2}{1 \text{ mol } O_2} = 36L O_2$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۳

$$\frac{0,56L Cl_2}{\underbrace{22,4L}_{\text{تبدیل به مول}}} \times \underbrace{6,02 \times 10^{23}}_{\text{عدد آووگادرو}} \times \underbrace{2}_{\text{تعداد اتم Cl}} = \frac{x \text{ Ne gr}}{\underbrace{20}_{\text{تبدیل به مول}}} \times \underbrace{6,02 \times 10^{23}}_{\text{عدد آووگادرو}} \Rightarrow x = 1g$$

روش دوم:

$$\frac{0,56L}{22,4} = \frac{xg}{2 \times 20} \Rightarrow x = 1g$$

حساب می کنیم: ۱ ۲ ۳ ۴ ۴۴

$$ScPO_4 \rightarrow \frac{\text{جرم مولی آنیون}}{\text{جرم مولی کاتیون}} = \frac{1(95)}{1(145)} \approx 2$$

$$MgSO_4 \rightarrow \frac{\text{جرم مولی آنیون}}{\text{جرم مولی کاتیون}} = \frac{1(96)}{1(24)} \approx 4 \rightarrow \text{قسمت اول (بیشترین)}$$

$$AlPO_4 \rightarrow \frac{\text{جرم مولی آنیون}}{\text{جرم مولی کاتیون}} = \frac{1(95)}{1(27)} \approx 3,5 \rightarrow \text{قسمت دوم}$$

$$CaCO_3 \rightarrow \frac{\text{جرم مولی آنیون}}{\text{جرم مولی کاتیون}} = \frac{1(96)}{1(40)} \approx 2,4$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۵

$$1120mL CO_2 \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{22400mL CO_2} \times \frac{5 \text{ mol } C}{5 \text{ mol } CO_2} \times \frac{12g C}{1 \text{ mol } C} = 0,6g C$$

دامنه تعریف متغیر معادله به صورت زیر است: ۱ ۲ ۳ ۴ ۴۶

$$25 - x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 \leq 25 \Rightarrow -5 \leq x \leq 5 \quad (1)$$

حال برای حل نامعادله علاوه بر دقت در دامنه متغیر معادله، با توجه به این که عبارت سمت چپ دارای رادیکال است، خواهیم داشت:

$$\text{اگر } x + 1 \leq 0 \Rightarrow x \leq -1 \quad (2)$$

در صورتی که $x + 1 \leq 0$ باشد، نامعادله قطعاً برقرار خواهد بود، زیرا سمت چپ نامعادله همواره نامنفی است و سمت راست آن نامثبت است و بنابراین مجموعه جواب در این حالت به صورت زیر خواهد بود:

$$\text{اشتراک} \quad (1), (2) \longrightarrow -5 \leq x \leq -1 \quad (\text{الف})$$

$$\text{اگر } x + 1 > 0 \Rightarrow x > -1 \quad (3)$$

$$\sqrt{25 - x^2} \geq x + 1 \xrightarrow{\text{به توان ۲}} 25 - x^2 \geq x^2 + 2x + 1 \Rightarrow 2x^2 + 2x - 24 \leq 0 \Rightarrow x^2 + x - 12 \leq 0 \Rightarrow (x + 4)(x - 3) \leq 0$$

$$\xrightarrow{\text{تعیین علامت}} -4 \leq x \leq 3 \quad (4)$$

$$\text{اشتراک} \quad (1), (3), (4) \longrightarrow -1 < x \leq 3 \quad (\text{ب})$$

$$\text{اجتماع} \quad (\text{الف}) \text{ و } (\text{ب}) \longrightarrow [-5, -1] \cup (-1, 3] = [-5, 3]$$

$$\text{ابتدا توجه کنید که اگر } x < 1 \text{ باشد، آن گاه سمت راست نامعادله } | \frac{3x - 1}{x + 1} | < x - 1 \text{ مقداری منفی و سمت چپ آن مقداری مثبت است.} \quad ۱ ۲ ۳ ۴ ۴۷$$

نامنفی است. بنابراین در این حالت نامعادله جواب ندارد. با فرض $x \geq 1$ عبارت‌های $x - 1$ و $x + 1$ هر دو مثبت هستند بنابراین $\frac{3x-1}{x+1}$ مثبت است و

$$\text{نامعادله به صورت } \frac{3x-1}{x+1} < x-1 \text{ در می‌آید.}$$

$$3x-1 < x^2-1 \rightarrow x^2-3x > 0 \rightarrow x(x-3) > 0 \rightarrow x > 3$$

بنابراین اعداد طبیعی ۱، ۲، ۳ در مجموعه جواب‌های نامعادله قرار ندارند که مجموع آن‌ها برابر ۶ است.

۱ ۲ ۳ ۴ (۴۸)

$$x^2 + y^2 + 4x - 2y + k = 0$$

$$[(x^2 + 4x + 4) - 4] + [(y^2 - 2y + 1) - 1] + k = 0 \Rightarrow (x+2)^2 + (y-1)^2 = 5 - k$$

اگر $5 - k > 0$ باشد، تابعی نمی‌دهد زیرا معادله بالا، معادله یک دایره به مرکز $(-2, 1)$ و شعاع $\sqrt{5 - k}$ است و می‌دانیم که دایره کامل، نمی‌تواند تابع باشد.

$$k < 5 \rightarrow k \in \mathbb{N} \rightarrow k = \{1, 2, 3, 4\}$$

نکته: هر معادله به فرم کلی $(x - \alpha)^2 + (y - \beta)^2 = R^2$ ، معادله یک دایره به مرکز $O(\alpha, \beta)$ و شعاع R است.

۱ ۲ ۳ ۴ (۴۹) می‌دانیم: برای نشان دادن فاصله از قدر مطلق استفاده می‌کنیم.

$$|16 - \sqrt{x}| < 1 \Rightarrow -1 < 16 - \sqrt{x} < 1 \Rightarrow -17 < -\sqrt{x} < -15$$

$$\Rightarrow 15 < \sqrt{x} < 17 \Rightarrow 225 < x < 289 \Rightarrow 226 \leq x \leq 288$$

$$\text{تعداد اعضاء: } 288 - 226 + 1 = 63$$

۱ ۲ ۳ ۴ (۵۰)

می‌دانیم: $|x| < a \Rightarrow -a < x < a$

$$|ax + 5| < 3 \Rightarrow -3 < ax + 5 < 3 \Rightarrow -8 < ax < -2$$

$$\xrightarrow{a > 0} \begin{cases} \frac{-8}{a} < x < \frac{-2}{a} \\ b < x < 4 \end{cases} \Rightarrow \frac{-2}{a} = 4 \Rightarrow a = \frac{-1}{2}$$

با فرض اولیه $a > 0$ تناقض دارد پس قابل قبول نیست.

$$\xrightarrow{a < 0} \begin{cases} \frac{-2}{a} < x < \frac{-8}{a} \\ b < x < 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \frac{-8}{a} = 4 \Rightarrow a = -2 \\ \frac{-2}{a} = b \Rightarrow \frac{-2}{-2} = b \Rightarrow b = 1 \end{cases} \Rightarrow a + b = -1$$

۱ ۲ ۳ ۴ (۵۱)

$$f(-144) = \sqrt{-144 + 2|-144|} = \sqrt{-144 + 2 \times 144} = \sqrt{144(-1 + 2)} = \sqrt{144} = 12$$

$$f(f(-144)) = f(12) = \sqrt{12 + 2|12|} = \sqrt{12 + 2(12)} = \sqrt{12 + 24} = \sqrt{36} = 6$$

۱ ۲ ۳ ۴ (۵۲)

$$x^2 - 4 \leq 0 \rightarrow (x+2)(x-2) \leq 0 \Rightarrow \begin{cases} x+2 = 0 \Rightarrow x = -2 \\ x-2 = 0 \Rightarrow x = 2 \end{cases}$$

x	-2	2
x+2	-	+
x-2	-	+
کل	+	+

$\Rightarrow x \in [-2, 2]$

$$\frac{1}{x} \geq 3 \rightarrow \frac{1-3x}{x} \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} 1-3x = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{3} \\ x = 0 \end{cases}$$

x	0	1/3
1-3x	+	-
x	-	+
کل	-	-

$\Rightarrow x \in (0, \frac{1}{3}]$

$$[-2, 2] \cap (0, \frac{1}{3}] = (0, \frac{1}{3}]$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۳

می‌دانیم: $|x| > a \Rightarrow x > a$ یا $x < -a$, $|x| < a \Rightarrow -a < x < a$

$$\left| \frac{3x-1}{2} - 1 \right| \leq 2 \Rightarrow -2 \leq \frac{3x-1}{2} - 1 \leq 2 \Rightarrow -1 \leq \frac{3x-1}{2} \leq 3$$

$$\Rightarrow -2 \leq 3x-1 \leq 6 \Rightarrow -1 \leq 3x \leq 7 \Rightarrow \frac{-1}{3} \leq x \leq \frac{7}{3}$$

اعداد طبیعی این بازه برابرند با $\{1, 2\}$ بنابراین مجموعه جواب شامل ۲ عدد طبیعی است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۴

رابطه‌ای تابع است که در آن هیچ دو زوج مرتب متمایزی، مولفه‌ی اول برابر نداشته باشند و اگر مولفه‌ی اول آنها برابر بود، حتما مؤلفه‌ی دوم آنها نیز برابر باشند.

$$\left. \begin{aligned} (1, 3) \in f \\ (1, m^2 - 2m) \in f \end{aligned} \right\} \Rightarrow m^2 - 2m = 3 \Rightarrow m^2 - 2m - 3 = 0 \Rightarrow (m-3)(m+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m=3 \rightarrow f = \{(1, 3), (3, 2), (-1, \frac{1}{3})\} \text{ تابع است} \\ m=-1 \rightarrow f = \{(1, 3), (-1, 2), (-1, -1)\} \text{ تابع نیست} \end{cases}$$

پس تنها مقدار قابل قبول برای m ، عدد ۳ است، حال معادله را حل می‌کنیم:

$$\xrightarrow{m=3} x^3 - 6x^2 + 9x = 0 \Rightarrow x(x^2 - 6x + 9) = 0 \Rightarrow x(x-3)^2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=3 \\ x=0 \end{cases}$$

معادله دو جواب متمایز دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۵

می‌دانیم: در نمایش زوج مرتبی، یک رابطه زمانی تابع است که هیچ دو زوج مرتبی مؤلفه‌ی اولشان یکسان نباشد مگر آنکه مؤلفه‌ی دومشان نیز یکسان باشد (تکراری نباشد).

$$\left\{ \begin{aligned} (3, 7) \\ (3, a^2 + 3) \end{aligned} \right\} \Rightarrow a^2 + 3 = 7 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

$$\left\{ \begin{aligned} (2, 4) \\ (a, 5) \end{aligned} \right\} \xrightarrow{a=2} \left\{ \begin{aligned} (2, 4) \\ (2, 5) \end{aligned} \right\} \text{ تابع نیست} \Rightarrow a \neq 2 \Rightarrow a = -2$$

$$\left\{ \begin{aligned} (6, a+1) \\ (6, b) \end{aligned} \right\} \xrightarrow{a=-2} \left\{ \begin{aligned} (6, -1) \\ (6, b) \end{aligned} \right\} \Rightarrow b = -1$$

$$a + b = -2 - 1 = -3$$

پاسخنامه کاپری

۱ ۱ ۲ ۳ ۴
۲ ۱ ۲ ۳ ۴
۳ ۱ ۲ ۳ ۴
۴ ۱ ۲ ۳ ۴
۵ ۱ ۲ ۳ ۴

۶ ۱ ۲ ۳ ۴
۷ ۱ ۲ ۳ ۴
۸ ۱ ۲ ۳ ۴
۹ ۱ ۲ ۳ ۴
۱۰ ۱ ۲ ۳ ۴

۱۱ ۱ ۲ ۳ ۴
۱۲ ۱ ۲ ۳ ۴
۱۳ ۱ ۲ ۳ ۴
۱۴ ۱ ۲ ۳ ۴
۱۵ ۱ ۲ ۳ ۴

۱۶ ۱ ۲ ۳ ۴
۱۷ ۱ ۲ ۳ ۴
۱۸ ۱ ۲ ۳ ۴
۱۹ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۰ ۱ ۲ ۳ ۴

۲۱ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۲ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۳ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۴ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۵ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۶ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۷ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۸ ۱ ۲ ۳ ۴
۲۹ ۱ ۲ ۳ ۴

۳۰ ۱ ۲ ۳ ۴
۳۱ ۱ ۲ ۳ ۴
۳۲ ۱ ۲ ۳ ۴
۳۳ ۱ ۲ ۳ ۴
۳۴ ۱ ۲ ۳ ۴
۳۵ ۱ ۲ ۳ ۴
۳۶ ۱ ۲ ۳ ۴
۳۷ ۱ ۲ ۳ ۴
۳۸ ۱ ۲ ۳ ۴

۳۹ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۰ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۱ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۲ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۳ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۴ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۵ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۶ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۷ ۱ ۲ ۳ ۴

۴۸ ۱ ۲ ۳ ۴
۴۹ ۱ ۲ ۳ ۴
۵۰ ۱ ۲ ۳ ۴
۵۱ ۱ ۲ ۳ ۴
۵۲ ۱ ۲ ۳ ۴
۵۳ ۱ ۲ ۳ ۴
۵۴ ۱ ۲ ۳ ۴
۵۵ ۱ ۲ ۳ ۴